

Ekspropriationsudvalgets betænkning nr. 1569 af juni 2018 Udestående anbefalinger

Folketingets Transportudvalg
Folketinget, tirsdag den 7. januar 2020
Ekspropriationsudvalgets formand, advokat (H) Håkun Djurhuus

Status pr. 7. januar 2020

Ekspropriationsudvalgets 8 konkrete anbefalinger:

1. *Det indskrives (kodificeres) i planlovens § 47, at ekspropriation kun må foretages til fordel for almene samfundsinteresser (almenvellet):*

Status: ✓

Ny bestemmelse er indføjet i planlovens § 47, stk. 1, ved L 2018 1714, der trådte i kraft den 1. januar 2019. Navnlig forarbejderne til lovændringen er af retssikkerhedsmæssig betydning

2. *Lokalplaner skal fremover indeholde generelle informationer om, at lokalplanen kan danne grundlag for ekspropriation. Udvalget anbefaler, at der anvendes en standardformulering, der vil indgå i den kommende vejledning til kommunerne om ekspropriation.*

Status: ✓

Er nu gennemført ved L 2018 1714, med ikrafttræden den 1. januar 2019 (ændring af Planlovens § 16, nyt stk. 2).

3. *Kommunerne bør inddrage berørte borgere tidligst muligt. Det vil være relevant, når kommunen har aktuelle overvejelser om at ekspropriere borgernes ejendom.*

Status: ✓

Er gennemført ved L 2018 1714 med ikrafttræden 1. januar 2019. Se herudover Erhvervsstyrelsens Vejledning om reglerne for ekspropriation efter planloven, April 2019.

Status pr. 7. januar 2020

Ekspropriationsudvalgets 8 konkrete anbefalinger (fortsat):

4. *Der indføres en solnedgangsklausul i form af en frist på 5 år for, hvor lang tid der højst må gå fra kommunalbestyrelsen har offentliggjort en lokalplan, og indtil kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ekspropriation til virkeliggørelse af lokalplanen. De nærmere detaljer/vilkår vil blive fastlagt som led i det lovforberedende arbejde.*

Status: ✓

Er nu gennemført ved L 2018 1714 – Ny bestemmelse i planlovens § 47, stk. 4. Lignende lovgivning findes i de øvrige nordiske lande.

5. *Der arbejdes videre på at indføre en model for ekspropriation efter planloven, hvor kommunen træffer afgørelse om ekspropriation, og en ekspropriationskommission træffer afgørelse om erstatning, hvorefter kommunen sender de to afgørelser samlet til borgeren, så de fremstår som en helhed, der herefter kan påklages til én administrativ klageinstans og derefter domstolene, jf. figur 1. Udvalget anbefaler, at de nærmere detaljer for en sådan model fastlægges i det lovforberedende arbejde. Det anbefales i den forbindelse, at der igangsættes samlede overvejelser vedrørende håndtering af kommunale ekspropriationssager generelt, herunder taksationssystemet.*

Status: Ikke gennemført

Den tidligere regering fremlagde primo april 2019 et forslag til et nyt ekspropriations- og taksationssystem, hvorved der blev lagt op til at oprette et nyt klagenævn for ekspropriation og taksation, således at borgerne kun ville skulle indbringe deres sag ét sted, ligesom borgerne i givet fald skulle have én samlet afgørelse for hver instans mod nu 2. Opgaven blev betroet en tværministeriel arbejdsgruppe bestående af Erhvervsministeriet, Miljø- og Fødevarerministeriet, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, Finansministeriet samt Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

Så vidt vides, har den tværministerielle arbejdsgruppe ikke tilendebragt sit arbejde, og det er uvist, hvorvidt arbejdet stadig pågår.

Status pr. 7. januar 2020

Ekspropriationsudvalgets 8 konkrete anbefalinger (fortsat):

6. *Ekspropriationsudvalget anbefaler, at der igangsættes et lovforberedende arbejde med henblik på at samle de processuelle regler for ekspropriation i én ny samlet ekspropriationsproceslov.*

Status: Ikke gennemført

Denne opgave var også betroet den tværministerielle arbejdsgruppe. Heller ikke her ses der at foreligge noget resultat, og det vides ikke, om arbejdet fortsat pågår.

7. *Udvalget anbefaler, at der udarbejdes en ny skriftlig vejledning til kommunerne om ekspropriation efter planloven.*

Status: ✓

Vejledningen er udarbejdet af Erhvervsstyrelsen og offentliggjort i april 2019.

8. *Mulighed for passende godtgørelse for borgerens udgifter til sagkyndig bistand i ekspropriationssager overvejes nærmere.*

Status: Ikke gennemført

Omkostningsgodtgørelsessystemet ses ikke at være ændret, og der ses ikke at være fremlagt nogen model for en sådan ændring.

* * * * *

Fem af otte anbefalinger fra Ekspropriationsudvalget er realiseret

Den vel nok mest omfattende og væsentligste anbefaling nr. 5, en gennemgribende forenkling af klagesystemet for kommunale ekspropriationssager – indførelsen af et enstrengt systemet – er endnu ikke gennemført

- Der var i Ekspropriationsudvalget konsensus om, at tid er lig med retssikkerhed.
- Der var ligeledes enighed om, at det nuværende klagesystem bør forenkles og reformeres, således at den nuværende ekspropriationsproces bliver enklere at forstå, og således at sagsbehandlingstiden reduceres mærkbart.
- Der var enighed om at anbefale et enstrengt klagesystem frem for det nuværende tostrengede system.
- Det vil næppe være forkert at sige, at anbefaling nr. 5 er den retssikkerhedsmæssigt væsentligste anbefaling fra Udvalget.
- Gennemføres anbefaling nr. 5 – et enklere og hurtigere og enstrengt klagesystem for de kommunale ekspropriationer – vil det forekomme nærliggende tillige at overveje en tilsvarende reform for de statslige ekspropriationer. Statslige ekspropriationer faldt imidlertid uden for udvalgets kommissorium.

Det nuværende klagesystem

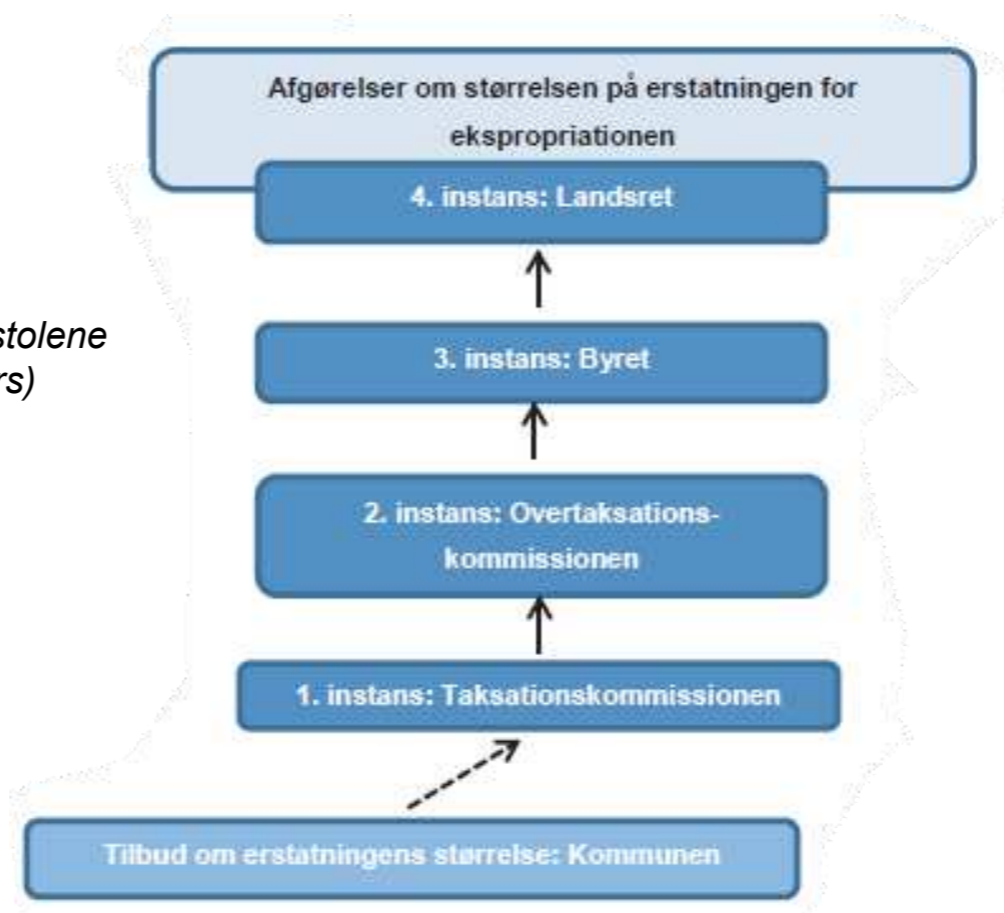
Det nuværende klagesystem (se sammenligning i betænkning 1569, side 137):

Det nuværende klagesystem

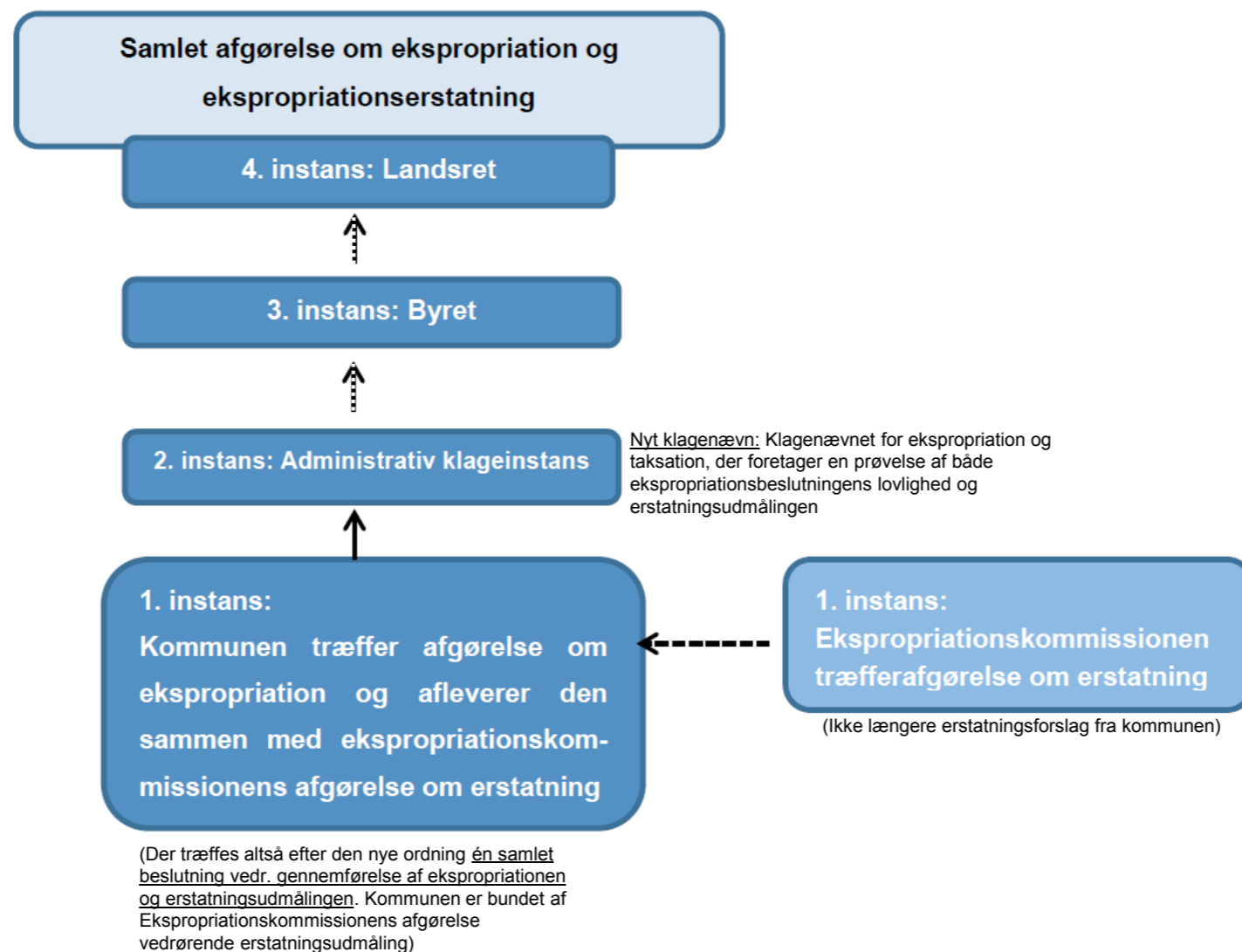
Først efter gennemførelse af hele processen vedrørende prøvelse af ekspropriationsbeslutningens lovlighed, sker der en prøvelse (streng 2) af spørgsmålet om erstatningsudmåling, -taksation (se herom vejlovens § 112, stk. 2)

*Man kan ikke gå direkte til domstolene
(tvungen administrativ rekurs)*

Udvalgets reformforslag

– En forenklet og hurtigere enstregenget prøvelse

Tid = retssikkerhed

Betænkning 1569, side 81 (kilde, forespørgsel til kommuner):

Sagsbehandlingstid ved taksationskommissionerne:

- Godt 2/3 af alle sager varer mellem 7-25+ måneder.
- Blot 1/3 varer op til 6 måneder.

Sagsbehandlingstid i overtaksationskommission:

- Godt halvdelen af alle sager ved overtaksationskommission varer mellem 7 og 12 måneder.
- Godt 1/4 af sagerne varer mellem 19-25+ måneder.
- Blot 1/4 varer fra 1-6 måneder.

Hertil kommer sagsbehandlingstid ved de almindelige domstole

Nødvendige tiltag for realisering af anbefaling nr. 5 - klagesagsreform

- Gennemførelse af reformen vil nødvendiggøre, at der udarbejdes en lovændring, hvorefter det nye Klagenævn for Ekspropriation og Taksation etableres, formentlig som endnu et nævn i Nævnenes Hus.
- Herudover vil der være krav om ændring af ekspropriationsprocesreglerne i vejloven, hvilket bør ske i forbindelse med en virkeliggørelse af anbefaling nr. 6 (samling af de processuelle regler for ekspropriation og taksation i en ny ekspropriationsproceslov).
- Den nødvendige lovgivning kan basere sig på:
  - 1) Et lovforslag udarbejdet af resortministeriet, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.
  - 2) En tværministeriel arbejdsgruppe.
  - 3) Arbejde udført af et til formålet nedsat lovforberedende udvalg.
- Det tidsmæssigt mest effektive vil være 1) eller 2).
- Gennemføres dette, vil alene anbefaling 8 udestå.

Kontakt

Håkun Djurhuus
Advokat (H), partner

T +45 72 27 33 44

M +45 25 26 33 44

E djur@bechbruun.com

